

Farní zpravodaj

Český Krumlov

21. 11. 2021

č. 47 - 2021

Slavnost
Ježíše
Krista
Krále
Cyklus B

Evangelium
Jan 18, 33b-39

JEŽÍŠ A PILÁT: PROCES, KTERÝ POKRAČUJE...

Janovo evangelium je vedeno od začátku do konce určitou ideou procesu – procesu mezi světlem a temnotou, mezi vírou a nevěrou, či konkrétněji mezi Ježíšem a světem: „*To světlo svítí v temnotě a temnota ho nepohltila... Na světě bylo a svět povstal skrze ně, ale svět ho nepoznal*“ (Jan 1,5.10).

Proces, který se odehrává před Pilátem a z kterého nám dnešní evangelium nabízí několik momentů, je dramatickým vyústěním a epilogem celého onoho procesu. Pilát je jasně vnímán jako představitel kolektivních a kosmických sil mnohem větších než on sám; za ním stojí římská říše, židé, kteří mu Ježíše přivedli; nachází se tedy před ním všechno, co Jan obvykle označuje jako „svět“.

Kdo je vítězem tohoto kosmického procesu? – Podle všech ukazatelů je to svět. Dostává od Piláta všechno, co chtěl: „*Vezměte si ho vy sami a ukřižujte*“ (Jan 19,6); „*On sám si nesl kříž a šel na místo zvané Lebka, hebrejsky Golgota*“ (Jan 19,17).

Než nás však evangelista přivedl až k tomuto okamžiku Ježíšova života, nechal nás naslouchat také slovům proneseným ve večeradle: „*Nyní nastává soud nad tímto světem*“ (Jan 12,31); „*Vládce tohoto světa je už odsouzen... Budte dobré mysli. Já jsem přemohl svět!*“ (Jan 16,11.33). O výsledku tohoto procesu je už tedy rozhodnuto; skutečný rozsudek je jiný než ten Pilátův.

V rozhovoru mezi Ježíšem a Pilátem se jasně rýsují dvě roviny a dva řády: rovina síly a pozemské moci, ve které se pohybuje Pilát a židé, a potom rovina Pravdy, ve které se pohybuje Ježíš. Pilát nemá ani ponětí o této druhé, nekonečně vyšší rovině, než je ta, ve které se nachází on, a proto roztržitě poznamenává: „*Co je to pravda?*“ (Jan 18,38).

Krátce potom Ježíš umírá na kříži, ale místo zjevného naprostého vítězství světa se ve skutečnosti ukazuje úplná porážka všech jeho mocností a všech jeho nátlakových prostředků; pravým vítězem se stává oběť, a to na základě samotné skutečnosti toho, že je oběť – *Victor quia victima*, komentuje svatý Augustin (*Conf. X,43*).

Liturgie slavnosti Krista Krále v letošním roce zachycuje a rozvíjí právě toto téma procesu a Kristova vítězství.

V prvním čtení popisuje prorok Daniel královskou investituru, kterou přijímá Syn člověka přímo od Otce: „*Byla mu dána moc, sláva i království... jeho moc je věčná... jeho království nebude zničeno.*“ Druhé čtení nám představuje zabitého Beránka na trůně jeho slávy; nyní se před ním budou „bít všechny národy v prsa“, i ty, které ho probodly. Pilátova otázka „*Co je to pravda?*“ zde nachází svou odpověď: „*[Ježíš], který nás miluje a který nás svou krví zbavil hříchů*“.

Když byla v roce 1925 ustanovena Slavnost Krista Krále, bylo tím nejvýznamnějším aspektem jejího vzniku prohlášení Kristova prvenství nad pozemskými královstvími, jež se stále více veřejně prohlašovala za nepřátelská, případně neutrální vůči víře a církvi; byla zde implicitně vnímaná určitá opozice a protiklad mezi světem a církvi. Potom přišel 2. vatikánský koncil, který nám postavil před oči poněkud odlišný obraz církve: už to není „církev žalobkyně světa“, ale „církev pro svět“, otevřená pro dialog se světem, a to včetně dialogu s křesťanskými politickými směry.

Výsledkem byly rozpaky, krize a nakonec ticho. Pro Slavnost Krista Krále se hledal nový obsah, jenž by zbavil evangelijní pojetí Království každého polemického postoje vůči světu.

Bylo toto řešení správné? Mýlil se snad evangelista Jan, když hovořil o nesmiřitelném sporu mezi světem a Ježíšem a mezi světem a jeho učedníky? – Domnívám se, že ne. Jsem přesvědčený, ba co více věřím – protože se tu opravdu jedná o víru –, že i dnes zakouší nebeské Království násilí (Mt 11,12) že mezi dvěma královstvími, mezi „dvěma městy“ ve světě je válka, a že není možné být neutrální, neboť ti neutrální jsou ve skutečnosti těmi nejlepšimi oddíly jednoho z těchto království.

Máme tu před sebou tedy určitou dvojznačnost, kterou si musíme v našem pseudoirením vyjasnit; tato dvojznačnost se zrodila z příliš rychlého a zjednodušeného přechodu od janovského protikladu *Kristus–svět* k protikladu *církev–svět*, jako by všechno, co bylo pravdivě řečeno o Kristu, bylo vždy a ve všem vyřčeno i o církvi. A tak ztrácíme odvahu vyhlášovat Kristovo vítězství nad světem, poněvadž se domníváme (mylně!), že je to totéž jako vyhlášovat naše vítězství nebo vítězství církve nad světem, což by znělo pochopitelně jako triumfalismus. Bohudíky, že dnes jsme už schopni překonat dvojznačné pochybnosti a opětovně začít věřit, protože jsme pochopili, že „křesťanstvo“ není Kristus, a není jím ani křesťanství. Víme, že my věřící se nacházíme ve sporu mezi Ježíšem a světem spíše na straně poražených než vítězů; i my patříme k národům světa, jež se musejí před ním „bít v prsa“; soud nad světem (srov. Jan 16,11) je také soudem nad námi.

Také my patříme k hříšníkům, kteří nesplňují požadavky; zneužili jsme Krista, usilovali jsme pouze o své vítězství, a ne o jediné, čisté vítězství víry, o němž hovoří Jan (srov. 1 Jan 5,4).

Když jsme si nyní vyjasnili, o jaké vítězství se jedná, byli bychom zbabělými svědky a malovnými lidmi, kdybychom předstírali, že nevíme, že proces proti Ježíšovi ve světě stále pokračuje. V této situaci je důležité vědět, či bylo vítězství dosud a komu případně v budoucnu.

Komu patřilo vítězství mezi Ježíšovým královstvím a tím, které představoval Pilát? Komu patřilo vítězství ve sporu mezi Zákonem a evangeliem? Mezi moudrostí Řeků a „bláznovstvím zvěstování“? Mnozí si během těchto dvaceti století mylně namlouvali, že Ježíšovu případu už konečně „odzvoni“, že ho kulturně nebo politicky zlikvidovali. Politické mocnosti a filozofie se střídaly ve snaze zahnat ho hezky nazpět do kouta času. Ježíš Nazaretský? – Temný apokalyptický kazatel, jenž žil (pokud vůbec žil!) v Judsku na začátku našeho letopočtu!

Už od samotného počátku své existence četly křesťanské obce věřících velmi správně tento příběh, přičemž si posloužili také Žalmem druhým: „*Proč se pohané bouří, proč národy osnují marné plány?*

Pozdvihují se pozemští králové..., proti Pánu a proti jeho Pomazanému“ (Sk 4,25n).

Kousek skály, který viděl Daniel odlomit se od skály (srov. Dan 2,34nn), nepřestal zasahovat, hezky jednu po druhé, všechny hliněné sochy, jimiž jsou pozemská království, a ta se postupně zhroutila, byť bychom z toho obvinili pouze „opotřebení“ časem. Byl bych nevěrný slovu, které hlásám, kdybych během těchto našich nedělních setkání alespoň jednou neupozornil na to, co bylo možné (a dosud je) ve společnosti pokládat za jeden z nejzávažnějších sporů mezi Pilátem a Pravdou, mezi světem a Kristem: boj, jež vede proti víře ateistický komunismus tam, kde je jako jediná síla u moci. Vznést takovou obžalobu neznamena pokládat všechny komunisty nebo ideje s nimi spojené za Kristovy nepřátele, a to zvláště na rovině sociální spravedlnosti; ani to neznamena tvrdit, že by byli oni dnes těmi jedinými nepřáteli Krista. Jednoduše to znamená obžalovat ty politické režimy, jež pod záminkou, že jednají ve prospěch proletářské třídy, ji naopak utlačují a berou jí kromě jiného tu nejzákladnější a nejposvátnější svobodu – svobodu věřit v Boha a žít v souladu s touto vírou. Situace už pochopitelně není tak tragická jako před lety, alespoň ne všude ve světě; pokud je známo, už není tolik násilných obětí. Nenechme se ovšem klamat: boj neustal, jen se stal mnohem rafinovanějším. Rovněž oficiální dokumenty, které se dostávají na Západ z různých komunistických zemí, ukazují na skutečnou snahu po odkřesťanštění a ateizaci společnosti vedené pomocí různých donucovacích metod a způsobů. Stát využívá období, kdy má ve svých rukou, ve svých školách, děti a mládež, aby je vystavil mnoha různým ideologickým tlakům bez zbytečných ohledů ke svobodě jednotlivce a rodiny, nemluvě o svobodě církve.

Jednoho dne, až vyjdou na světlo „akta“ procesů proti věřícím v bývalém Sovětském svazu a nebude panovat strach z jejich zveřejnění, budou přidány k soupisu „Akt mučedníků“ starověku, jakoby v druhém svazku, natolik jsou si podobné. Jeden z takto odsouzených zvolal před tribunálem: „Dnes je podobně jako za časů Piláta tím obžalovaným Kristus Spasitel“

Při dnešní Slavnosti Krista Krále se už ale nebudeme déle zdržovat u této obžaloby, byť je nesmírně závažná; uděláme víc. Jisti si jistotou vycházející z Kristova slova a vědomí si konců, které měly v minulosti mocnosti, jež se postavily proti Kristu, prohlašujeme s pevností a vírou Ježíšovo slovo, které už se dlouhou dobu nikdo neodvažuje vyslovit, a o němž jsme se mylně domnívali, že jde o slovo tmářské: *Non praevalent!* („Pekelné mocnosti ji nepřemohou!“): tato ani jiné síly nepřátelské Kristu, jež působí ve světě, ji nepřemohou! (srov. Mt 16,18).

Bez jakéhokoli stínu fanatismu nebo touhy po odvetě, ale pouze s přesvědčující odvahou jim řekněme, že proces, který rozdmýcháváte proti Kristu, je už procesem uzavřeným a sečteným, rozsudek vynesl on sám: „*Já jsem přemohl svět!*“; dějiny na něho nikdy nezapomněly a ani vy nebudete v tomto směru výjimkou. Vaše bitva je proto bitvou prohranou, ba co hůř, je to bitva hloupá, protože jde proti vám samotným; vy sami jste se obvinili a odsoudili, Ježíš přece není váš nepřítel, ale váš Spasitel, tak jako je našim Spasitelem. A kdybyste se třeba pokoušeli dosáhnout opětovného zahrnutí všech věřících do podzemí, do katakomb, a zavalit za nimi kámen od vchodu, pak jste neudělali vůbec nic, neboť právě v takových podmínkách došlo poprvé k jejich vítězství.

Je to skutečně „tvrdá“ řeč a má význam jen tehdy, pronáší-li se ve víře, ne je-li inspirována politickými vášněmi. Jinak by to byla stejná rozprava, jaké můžeme obvykle slyšet při veřejných shromážděních.

Kde mohou dnešní křesťané nalézt sílu k tomu, aby namířili ke světu, v duchu a moci, toto napomenutí? – V Duchu Svatém! On je velkým obhájcem a svědkem, kterého si sám Ježíš zvolil ještě před smrtí (srov. Jan 15,26); je to on, kdo usvědčuje svět z hříchu a nespravedlnosti (srov. Jan 16,8). Usvědčuje ho z křivdy a hříchu již teď, před tribunálem našeho srdce, přičemž nám dává tuto obdivuhodnou jistotu Kristova vítězství nad všemi mocnostmi a inspiruje nás důvěrou v jeho sílu; dává nám sílu věřit a vyznávat, že *Ježíš je Pán*.

Mše svaté v týdnu od 21. 11. 2021 do 28. 11. 2021 Český Krumlov:

22.11.	Po	za uzdravení, rodinu Wolákovu, ostatní příbuzné
23.11.	Út	-----
24.11.	St	Za uzdravení a d. v. o.
25.11.	Čt	za
26.11.	Pá	za + Michala Dolanského
27.11.	So	za
28.11.	Ne	za farnost

Přehled bohoslužeb

	PONDĚLÍ 22.11.	ÚTERÝ 23.11.	STŘEDA 24.11.	ČTVRTEK 25.11.	PÁTEK 26.11.	SOBOTA 27.11.	NEDĚLE 28.11.
ČESKÝ KRUMLOV SV. VÍT	17:00M		17:00M	17:00P	17:00M		9:30P
ČESKÝ KRUMLOV KLÁŠTER						16:00R	
VĚTRNÍ							8:00VT
PŘÍDOLÍ							11:15M
VĚŽOVATÁ PLÁNĚ							11:15P
KÁJOV					17:00R		8:00M
HOŘICE NA ŠUMAVĚ						16:00M	
VYŠŠÍ BROD							8:00R
LOUČOVICE							9:30R
Liturgické texty - Slavnost Ježíše Krista Krále I. čtení: Dan 7, 13 - 14 II. čtení: Zj 1, 5 - 8 Evangelium: Jan 18, 33 - 37							

- V pondělí 22. listopadu je památka sv. Cecílie, panny a mučednice a patronky církevní hudby.
- Ve čtvrtek 25. listopadu je památka sv. Kateřiny Alexandrijské, panny a mučednice.
- V sobotu 27. listopadu v Hořicích na Šumavě se bude konat **pout' ke cti sv. Kateřiny Alexandrijské, patronky farnosti. Poutní mše svatá bude v 16:00 hodin**
- V neděli 28. listopadu začíná nový církevní rok – doba adventní. **V tuto neděli věřícím posvětime při bohoslužbách adventní věnce, které si sebou přinesou. Celou tuto dobu adventní máme prožívat s vnitřní usebraností a touhou po Kristu.** V době adventní se nezdobí oltář květinami a liturgická barva je fialová.
- V neděli 28. listopadu v Českém Krumlově po mši svaté budeme přijímat intence na měsíc prosinec.